

МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ НА РІВНІ СТЕГНА

Собченко А.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
sobchenkoartem2002@gmail.com

Науковий керівник: Галашко В.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
valeriasikoral@gmail.com

Вступ. Реабілітація пацієнтів після ампутації нижньої кінцівки на рівні стегна є складним і багатоетапним процесом, який потребує комплексного підходу до відновлення фізичних, психологічних та соціальних функцій. Втрата кінцівки значно змінює спосіб життя пацієнта, обмежує його рухову активність та створює нові виклики для адаптації в повсякденному житті. Основними завданнями реабілітації є не лише фізичне відновлення, але й психологічна підтримка пацієнтів, адже вони часто стикаються з емоційними труднощами, такими як депресія, тривожність, зниження самооцінки та страх перед соціальною ізоляцією. Фізична терапія займає центральне місце в процесі реабілітації, спрямовуючи зусилля на запобігання розвитку ускладнень, таких як контрактури, м'язова атрофія та зниження рухливості суглобів. Одним із ключових аспектів є підготовка пацієнта до використання протезів, що потребує особливого підходу до зміцнення залишкових м'язів та адаптації опорно-рухового апарату до нових умов навантаження. У сучасній практиці застосовуються як традиційні методи фізичної терапії, такі як терапевтичні вправи, масаж, кінезіотерапія та фізіотерапевтичні процедури, так і інноваційні підходи, включаючи використання біомеханічних тренажерів, електростимуляції, технологій віртуальної реальності. Традиційні методи забезпечують базовий рівень реабілітації, спрямований на підтримання та покращення функціонального стану тіла. Інноваційні методи розширюють можливості терапії, сприяючи більш швидкому відновленню та адаптації пацієнтів до нових умов.

Окрім фізичних аспектів, засоби фізичної реабілітації мають корисний вплив на розвиток психологічної стійкості та соціальних навичок, що є невід'ємною складовою успішного повернення до активного життя.

Комбінування методів фізичної терапії з психотерапією, соціальною адаптацією та навчанням використання протезів дозволяє створити комплексний підхід до реабілітації. Отже, сучасна реабілітація після ампутації нижньої кінцівки на рівні стегна є багатовимірним процесом, спрямованим на повернення пацієнта до максимальної незалежності, поліпшення якості його життя та інтеграцію в соціальне середовище. Ефективність такого процесу значною мірою залежить від правильного вибору методів фізичної терапії та їхнього поєднання з іншими складовими реабілітаційного процесу.

Мета дослідження. Метою дослідження є аналіз основних методів фізичної терапії, що застосовуються при реабілітації пацієнтів після ампутації нижньої кінцівки на рівні стегна, та оцінка їх ефективності у відновленні фізичних функцій і покращенні якості життя пацієнтів.

Матеріали та методи. Дослідження базується на аналізі наукової літератури, що висвітлює особливості фізичної терапії після ампутації нижньої кінцівки. Використовувались методи спостереження, порівняльний аналіз підходів до реабілітації, а також синтез результатів клінічних досліджень. Основними аспектами аналізу були ефективність фізичної терапії в покращенні рухових функцій, профілактика ускладнень та адаптація до використання протезів.

Отримані результати. Традиційні методи фізичної терапії, такі як масаж та терапевтичні вправи, навчання ходьби показали значні результати в покращенні м'язової сили та балансу у пацієнтів. Терапевтичні вправи сприяють розробці суглобів і зменшенню ризику контрактур. Масаж полегшує кровообіг і знижує больові відчуття в зоні ампутації. Навчання ходи на протезі є важливою складовою фізичної реабілітації після ампутації. Це включає поступове освоєння техніки пересування, відновлення рівноваги, адаптацію до нового центру тяжіння та розвиток довіри до протеза. Процес навчання зазвичай поєднується з вправами для зміцнення м'язів тазового поясу та кінцівок, що допомагає забезпечити стабільність і правильну біомеханіку ходи. Інноваційні підходи включають використання біомеханічних симуляторів, електростимуляції м'язів, а також віртуальної реальності для моделювання рухових навичок. Електростимуляція ефективна для зміцнення м'язів кульшового суглоба, а симулятори допомагають пацієнтам швидше адаптуватися до протезування. Використання віртуальної реальності створює умови для психологічної адаптації, допомагаючи пацієнтам долати страх перед

рухами та соціальною взаємодією. Дослідження показало, що комбіноване застосування традиційних і сучасних методів дає найкращі результати у відновленні рухових функцій. Такий підхід сприяє прискоренню процесу реабілітації та покращенню якості життя пацієнтів.

Висновки. Методи фізичної терапії, які застосовуються на різних етапах реабілітації пацієнтів після ампутації нижньої кінцівки на рівні стегна, забезпечують значні позитивні результати. Традиційні методи залишаються важливим компонентом реабілітації, тоді як сучасні інноваційні підходи розширюють можливості для ефективного відновлення. Комбіноване використання цих методів сприяє не лише фізичному, але й психологічному відновленню пацієнтів, створюючи умови для їхньої повної соціальної інтеграції.